

B I B L I O G R A F I J A

*Bibliografija literature o narodnooslobodilačkom ratu
i socijalističkoj revoluciji u Hrvatskoj 1941—1945.*

I

Uvodna napomena

Za dublje i svestranije proučavanje oslobodilačke borbe i razvoja izdavačke djelatnosti o NOR-u i socijalističkoj revoluciji u Hrvatskoj 1941—1945, bibliografija je korisna kao posebna vrsta stručne literature.

Publiciranje ove »Bibliografije« je nužno jer dosad nije izdata bibliografija koja bi zahvatila cijelokupnu izdavačku djelatnost o NOR-u i socijalističkoj revoluciji u Hrvatskoj. Postoji više pokušaja izrade cijelokupne bibliografije jugoslavenskog karaktera o našem ratu i revoluciji, u koju se uklapa i bibliografija o NOR-u i socijalističkoj revoluciji u Hrvatskoj, ali isključiva bibliografija o NOR-u i socijalističkoj revoluciji u Hrvatskoj nije obrađena. Zato Institut smatra da je objavlјivanje ove »Bibliografije«, koja je isključivo historiografskog karaktera, neophodna historičarima, koji naučno istražuju NOR i socijalističku revoluciju u Hrvatskoj. »Bibliografija« će biti interesantna i za prosvjetne ustanove, institucije i škole. Njen je osnovni cilj sistematska bibliografska obrada literature o NOR-u i socijalističkoj revoluciji u Hrvatskoj, a zamišljena je kao opća bibliografija literature o NOR-u i socijalističkoj revoluciji u Hrvatskoj 1941—1945. Izlazit će u ovom časopisu sukladno, a obradivat će knjige, brošure i periodiku — sva izdanja koja su objavljena od završetka rata svibnja 1945. do kraja 1968. godine.

»Bibliografija« obuhvaća opće spise o razvitku NOR-a i socijalističke revolucije, o borbi u pojedinim krajevima, zatim vojnohistorijske studije, memoare, dnevnike, zapise i djela biografskog karaktera o narodnim herojima. Tu su i radovi o omladinskom pokretu, o štampi i štamparijama u oslobođenim krajevima i ilegalnim na neoslobodenom teritoriju. Navedena su i djela o okupatorskim koncentracionim logorima, dokumentacioni materijal o zločinacučkoj djelatnosti okupatora i izdajnika, kao i albumi fotografija i faksimila. Sav taj materijal je sreden abecednim redom mehaničkim slijedom i bez stručne podjele.

»Bibliografija« ne obraduje stranu izdavačku djelatnost o NOR-u i socijalističkoj revoluciji u Hrvatskoj.

Ovaj prvi prilog daje pregled knjiga i brošura koje su izašle u periodu 1945—1950.

Pri radu na »Bibliografiji« držalo se usvojenog načina bibliografske obrade i težilo se da se osiguraju svi potrebeni podaci koji se u stručnom smislu traže

— što znači: svaka bibliografska jedinica sadrži autora, tamo gdje postoji više autora djelo je u odrednici stavljeno pod prezime prvog pisca, a ostala imena reproducirana su u tekstu bibliografske jedinice u punom obliku prezimena i imena autora. Uz podatke o mjestu izdavanja i izdavaču, dana je godina objavljenih publikacija (gdje god je to bilo moguće utvrditi), detaljna paginacija i format. Podatak o tisku, kao manje bitan za ovu bibliografiju, izostavljen je, osim ako se nije mogao utvrditi izdavač. Ako je djelo objavljeno u dva ili tri toma, pored zajedničkog naslova djela dat je, kad postoji, i poseban naslov za svaki pojedini tom radi lakše identifikacije u slučaju potrebe.

Osim toga dodano je za svako djelo i nekoliko napomena o sadržaju. Pri izradi »Bibliografije« iskorištavani su postojeći bibliografski priručnici,¹ a kao osnova uzer je katalog Nacionalne i sveučilišne biblioteke u Zagrebu struka 147a (povijest Jugoslavije) i biblioteka Instituta za historiju radničkog pokreta Hrvatske, Zagreb. Da bi bibliografija bila što potpunija iskorištavane su u katalogu Nacionalne i sveučilišne biblioteke u Zagrebu struke: politika, pravo, ekonomija i književnost. Knjige iz tih struka ušle su u ovu »Bibliografiju« jedino ako sadrže dokumentacioni, faktografski ili slični materijal, koji bi pomogao u naučnoistraživačkom radu o NOR-u i socijalističkoj revoluciji u Hrvatskoj. Knjige čisto književnog karaktera nisu ušle u ovu »Bibliografiju« jer se smatra da one mogu biti predmet posebne obrade.

¹ Bibliografija knjiga tiskanih u Narodnoj Republici Hrvatskoj za godine 1945—1946, 1947, 1948, 1949, 1950, Zagreb, Jugoslvenska akademija znanosti i umjetnosti 1948, 1949, 1951, 1954, 1956; Bibliografija jugoslavenskih bibliografija 1945—1955, Beograd, Bibliografski institut FNRJ, 1958; Bibliografija Jugoslavije knjige, brošure i muzikalije, Beograd, Bibliografski institut FNRJ 1950; Jugoslavenska bibliografija 1945. grada, Beograd, Jugoslavenska knjiga, 1947; Jugoslavenska bibliografija 1946, 1947, 1948, 1949, Beograd, Direkcija za informacije Vlade FNRJ, 1949—1950; Grada za bibliografiju o Narodnooslobodilačkoj borbi, knjige, brošure, listovi, časopisi i biltenci, Beograd, Direkcija za informacije pri Vladi FNRJ, 1948; Izbor dela o Narodnooslobodilačkoj borbi, bibliografski priručnik, Beograd—Zagreb, Savez organizacija i ustanova za širenje knjige NR Srbije i Savez knjižnica i čitaonica NR Hrvatske 1962; Lj. Gršić, Bibliografija: Najznačajnije knjige i publikacije o Narodnooslobodilačkoj borbi objavljene od 1945. do kraja 1957. *Istorijski pregled*, Zagreb, IV, 1958. br. 1, 55—74.

Knjige i brošure 1945—1950. godine

Album fotografija iz Narodnooslobodilačkog rata 1941—1945. Snimci general-pukovnika Sava Orovića. Beograd, Vojnoistorijski institut JNA, [S. a] 4° [S. p. Cir.] U tom albumu dane su fotografije koje je autor snimio u toku NOR-a i socijalističke revolucije, ratne scene iz borbi i časova predaha u Crnoj Gori, Hercegovini, Sandžaku, Dalmaciji, Lici, Kordunu, Srijemu itd.

BAKARIĆ, Vladimir. *Predsjednik Narodne vlade Hrvatske Dr. Vladimir Bakarić dao je izjavu o ustaškoj djelatnosti u crkvenim ustanovama.* Zagreb, Gradska odbor USAO-a, 1946, m 8°, 7 str.

BALEN, Šime. *Istra u Narodnooslobodilačkoj borbi.* Zagreb, Vjesnik, 1945, m 8°, 24 str. + geogr. crtež. Narod Istre u borbi protiv fašizma.

BALEN, Šime. *Lipovac.* (Zapisi iz prvih dana narodnooslobodilačke borbe u Hrvatskoj.) Zagreb, Vjesnik, 1947, 8°, 71 str. Osrt na prve ustaničke dane u sjevernoj Lici.

BARKOVIĆ, Josip. *Na zagrebačkoj fronti.* Zagreb, Vjesnik 1945, m 8°, 25 str. Zapis o diverzijama ilegalnih udarnih grupa, koje su svojim akcijama na zagrebačkim ulicama unosile nemir i smrtnju među neprijatelje i izdajnike, i o opasnostiima kojima su bili izloženi ilegalci.

Borbena riječ omladine. Almanah napredne omladinske štampe u Hrvatskoj. (Ur. Jakša Bučević, Pero Ivačić [i dr.] Ilustr. Albert Kinert, Ivo Kušanić [i dr.]) Zagreb, Centralni komitet narodne omladine Hrvatske, 1949, 4°, 89 str. sa sl. Podaci o omladinskoj štampi za vrijeme Narodnooslobodilačke borbe (1941—1945).

BROZ, Josip Tito. *Borba naroda porobljene Jugoslavije.* Čačak, Svetlost, 1945, m 8°, sv. 1, 29 str. [Cir.] (Preštampano iz [Nove Jugoslavije] br. 6 od 15. maja 1944.) Kratak pregled Narodnooslobodilačke borbe uz plan neprijateljskih ofenziva.

BROZ, Josip Tito. *Borba za oslobođenje Jugoslavije.* Članci i govorovi iz narodnooslobodilačke borbe 1941—1944. 2. dopunj. izd. Beograd, Državni izdavački zavod Jugoslavije, 1945, 8°, 251 str. + tabla s portretom. Navedeno djelo je izšlo i kao prva knjiga »Djela«, edicije, koju od 1947. godine izdaju izdavačka poduzeća iz svih republičkih centara. Prilozi prikazuju uslove pod kojima se vodila narodnooslobodilačka borba, njen razvitak, njenu liniju i borbu za čistotu te linije, zatim njene uspjehe i njene perspektive.

BROZ, Josip Tito. *Govor predsjednika Savezne vlade maršala Josipa Broza Tita povodom kapitulacije Njemačke.* Govor maršala Josipa Broza Tita s povijesnog Markova trga narodu Zagreba. Govor maršala Josipa Broza Tita u Ljubljani. E. Kardelj: *Snaga narodnih masa.* [Split, Tisak Slobodna Dalmacija, 1945. Omotni nastl.], 8°, 32 str. (Biblioteka [Slobodna Dalmacija] 2).

BROZ, Josip Tito. *Nacionalno pitanje u Jugoslaviji u svjetlosti Narodno-oslobodilačke borbe.* (Split, Slobodna Dalmacija, 1945), 8°, 14 str.

BROZ, Josip Tito. *Politički izvještaj Centralnog komiteta Komunističke partije Jugoslavije.* Referat održan

na V. kongresu KPJ. Beograd (tiskak »Borba«), 1948, 4°, 93 str.

BROZ, Josip Tito. *Stvaranje i razvoj Jugoslovenske armije*, Beograd, Glavna politička uprava JA, 1949, 8°, 393 str. + tabl. s portr. [Cir.] U ovoj knjizi štampan je pretežan broj radova druga Tita o stvaranju i razvoju JNA, donijeti su njegovi članci, govor, pismene direktive i uputstva štabovima i jedinicama NOV i POJ, zatim osvrti, neke naredbe i dnevne zapovijesti, od prvih dana ustanka naroda Jugoslavije 1941. pa do oslobođenja, nekoliko govorova iz poslijeratnog perioda, održanih pojedinih vojnim jedinicama kao i brojne naredbe do 1. listopada 1949. S napomenama.

CAZI, Josip. *Slavonija u IV. ofanzivi od 20. marta do 16. aprila 1943. god.* Osijek (Glas Slavonije), 1949, 8°, 38 str. Zabilješke u kojima se iznosi kako je tekla četvrta neprijateljska ofenziva na Slavoniju ožujka-travnja 1943. godine, njen cilj, tok borbi, gubici neprijatelja.

Cetvrti kongres SKOJ-a 12—14. oktobra 1948. Zagreb, Centralni komitet Narodne omladine Hrvatske, 1950, 8°, 236 str. Referati, rezolucije i izveštaji s Četvrtog kongresa SKOJ-a. U referatima je dan i kraći osvrt na učešće omladine u NOB-u.

ČOLAKOVIĆ, Drago H. Jasenovac 21. VIII 1941/31. III 1942. Sarajevo, Svetlost, 1948, 8°, 128 str. [Cir]. Sjećanja bivšeg logoraša na zločine ustaša, potkrijepljena činjenicama i dokazima. Dodatak: popis članova uprave logora i nepotpun spisak zatvorenika.

ČULINOVIĆ, Ferdo. *Razvitak narodne vlasti u Jugoslaviji*. Zagreb, Klub studenata tehnike »Niko Tošić«, vlast. litografija, 1946, 4°, 180 + IX str. [Tekst strojopis au-

togr.] Prikaz razvitka jugoslavenskog sistema narodne vlasti za vrijeme NOB-a.

DEDIJE, Vladimir. *Dnevnik* (2 izd.) Beograd, Državni izdavački zavod Jugoslavija, 1945—1946 [Deo 1, 2]; Jugoslavenska knjiga, 1950. [Deo 3] 8°. Deo 1 (Od 6. aprila 1941. do 27. novembra 1942), 413 str. + table i geogr. karta. Deo 2 (Od 28. novembra 1942. do 10. novembra 1943), 602 str. + table i geogr. karte. Deo 3. (Od 10. novembra 1943. do 7. novembra 1944), 297 str. + table. Kronika zapisa vojnih i političkih zbiljanja u vrijeme narodnooslobodilačkog rata od 6. travnja 1941. do 7. studenog 1944. godine.

DEDIJE, Vladimir. *Partizanske štamparije*. Beograd, Kultura, 1945, 8°, 158 str. sa sl. + table. [Cir]. Obrađene su štamparije CK KPJ i republičke sa spiskom poginulih novinara i štamparskih radnika.

Dokumenti o izdajstvu Draže Mihailovića. Knj. 1. Beograd, Državna komisija za utvrđivanje zločina okupatora i njihovih pomagača, 1945, 4°, 735 str. sa sl. + faks. [Cir]. Četnički, ustaški, talijanski i drugi dokumenti o suradnji četnika Draže Mihailovića s okupatorima i s ostalim domaćim izdajnicima; s faksimilima najvažnijih dokumenata i kraćim komentarima.

Dokumenti o protunarodnom radu i zločinima jednog dijela katoličkog klera. (Red. i izd. Joža Horvat i Zdenko Štambuk.) Zagreb, (Tisk »Rožankowski«), 1946, v 8°, VI + 520 str. sa sl. + faks. Vlastite izjave klera, saslušavanja, pisma, govor i štampa klera o svojoj aktivnosti na teritoriju Hrvatske i BiH prije rata, za vrijeme okupacije i neposredno po oslobođenju.

Dokumenti o zločinima talijanskog okupatora. Šibenik, Zemaljska komisija Hrvatske za utvrđivanje zločina okupatora i njihovih pomagača, 1945, 8°, 125 str. sa sl. Prikaz zločina talijanskog okupatora u primorskim krajevima Hrvatske sastavljen na temelju službenih talijanskih dokumenata i istrage naše komisije za ratne zločine.

Druge zasjedanje Antifašističkog vijeća narodnog oslobođenja Jugoslavije. (Zagreb), Naprijed, 1945, m 8°, 66 str. Materijali s Drugog zasjedanja AVNOJ-a 29. i 30. XI 1943. u Jajcu. Izvještaj druga Tita i odluke zasjedanja.

Druge zasjedanje Zemaljskog antifašističkog vijeća Narodnog oslobođenja Hrvatske, (12—15. listopada 1944. [1943].) Stenografski zapisnici. Zagreb, (Sabor Narodne Republike Hrvatske), 1950, v 8°, 2—98 str. [Skupna nasl. str.]: Stenografski zapisnici Sabora Narodne Republike Hrvatske ZAVNOH, Serija I. knj. 2. Prema napomeni na 95 str. u ovim stenografskim zapisnicima neki su govor manjkavii, neki zapisani sadržajno, a neki potpuno nedostaju.

Dvanajsta je majka Slavonije. Još je nitko pobjedio nije! [Spomenica] Povodom trogodišnjice osnivanja brigade. Izd. klub XII proleterske udarne brigade. (Ur. Đorđe Junjić (Stjenjka) i dr.) Osijek. Tisak »Glas Slavonije«, 1946. [Omorni nasl.] v 8°, 155 str. sa sl. + table. Zbirka članaka u povodu trogodišnjice osnivanja brigade.

DILAS, Milovan. Članci 1941—1946. [Beograd], Kultura, 1947, 8°, 368 str. + table s portr. [Čir.] U govoru »Čutanje« doktora Mačeka, str. 107—115, autor daje kратak osvrt na izdajničku politiku dra Vlatka Mačeka i Ante Pavelića u prvim mjesecima 1941. godine.

GERŠKOVIC, Leon. Dokumenti o razvoju narodne vlasti. Priručnik za izučavanje istorije narodne vlasti na fakultetima, školama i kursevima. Sabrao i ur. dr Leon Geršković. Drugo izdanje. Beograd, Prosveta, 1948, v 8°, 395 str. [Čir.] Ova zbirka obuhvaća dokumente konstitucionog karaktera: Vrhovnog štaba NOV i POJ, AVNOJ-a, zemaljskih vijeća, izbor članaka i dr. do oslobođenja Beograda. S pregledom historijskog razvijeta našeg pravnog poretku i kronologijom najvažnijih datuma iz NOB-a. Dokumenti su sredeni, uglavnom, kronološki.

Drugi kongres Komunističke partije Hrvatske 21—25. XI 1948. Zagreb, [Kultura], 1949, 8°, 284 str. U ovom zborniku na str. 91—157 Antun Biber u referatu »Organizacioni izvještaj CK KPH« obuhvaća period od Prvog osnivačkog kongresa Komunističke partije Hrvatske do održavanja Drugog kongresa. Autor je posebno obradio organizaciono-partijski rad u narodnooslobodilačkoj borbi.

Gradska bibliografija o Narodnooslobodilačkoj borbi, (Knjige, brošure, listovi, časopisi i biltenci), Beograd, Direkcija za informacije pri Vladi FNRJ, 1948, 8°, 200 str. Građa je štampana kao rukopis, a obuhvaća ratna i poslijeratna izdanja. Sabrana je abecednim redom.

Heroji iz dva oslobodilačka rata 1936—1939; 1941—1945. Povodom I. kongresa jugoslavenskih dobrovoljaca koji su se borili u redovima španske republikanske armije. [Beograd], Inicijativni komitet za saziv kongresa, 1946. v 8°, [s. p.] + table. [Čir.] Biografije trinaestorice naših boraca u španjolskom ratu; učesnika u narodnooslobodilačkom ratu, narodnih heroja. S fotografijama.

Istorijski arhiv Komunističke partije Jugoslavije. Beograd, *(Istorisko odeljenje Centralnog komiteta Komunističke partije Jugoslavije)*, 1949, v 8°, Tom I, knj. 1, 382 str. + table; knj. 2, 506 str. sa sl. + table. U knjizi 1. objavljeno je 18 brojeva »Borbe«, organa KPJ, izlazili u oslobođenom Titovu Užicu u listopadu i studenome 1941. Knjiga 2. sadrži 20 brojeva »Borbe«, koji su izlazili na oslobođenom teritoriju u Driničima kod Bosanskog Petrovca od listopada 1942. do veljače 1943.

IVEKOVIĆ, Mladen. *Nepokorena zemlja*. Zapisi iz IV. i V. neprijateljske ofenzive protiv narodnooslobodilačke vojske i partizanskih odreda Jugoslavije. Zagreb, Nakladni zavod Hrvatske, 1945, v 8°, 340 str. sa sl. (Partizanska književnost. Izvanredno izdanje.) Sjećanje na Jasenovački logor, put iz logora u partizane (prosinac 1942, sjećanj i veljača 1943. godine) i dnevnik od 2. ožujka do 27. kolovoza 1943. godine.

KARDELJ Edvard. *Put nove Jugoslavije*. Članci i govorovi iz narodnooslobodilačke borbe 1941—1945. Beograd-Zagreb, Kultura, 1949, 8°, 549 str. + tabl. s portr. Članci i govorovi o revolucionarnom putu Jugoslavije: O Drugom (29. i 30. XI 1943) i Trećem zasjedanju AVNOJ-a (7—10. VIII 1945), značenju ZAVNOH-a, o karakteru, politici i zadacima Narodne fronte, o Osvobodilnoj fronti Slovenije, o omladini u NOB-u, zatim tu su članci o Trstu, Slovenskom primorju i Istri, o ulozi KPJ u NOB-u i dr.

JOVANOVIĆ, Arso. *Pregled narodnooslobodilačke borbe*. 3. dopunj. izd. (Beograd, Kolarčev narodni univerzitet, 1948.) 8°, 71 str. sa sl. + table i zemljop. karte. (Kolar-

čev narodni univerzitet. Knjižnica za narodno prosvjetivanje 49.) Kratak pregled narodnooslobodilačke borbe: početak ustanka, akcije, ofenzive, oslobođenje i formiranje Narodnooslobodilačke vojske.

KONJHODŽIĆ, Mahmud. *Krvavim tragovima talijanskih fašista*. Zagreb, Vjesnik, 1945, v 8°, 84 str. sa sl. Mučenje i život u fašističkim logorima po Dalmaciji i Italiji, te zločini Talijana nad stanovništvom Dalmacije.

Ljudske i materijalne žrtve Jugoslavije u ratnom naporu 1941—1945, Beograd, Reparaciona komisija pri vlasti FNRJ. [1946] 4°, 57 str. sa sl. Saopštenje Reparacione komisije o ljudskim i materijalnim žrtvama Jugoslavije u ratu 1941—1945. Sa statističkim, grafičkim i tabelarnim pregledima i fotografijama.

Materijal za proučavanje predmeta »Narodno-oslobodilačke borbe naroda Jugoslavije i izgradnje nove države». [Zagreb] Partijska škola pri Centralnom Komitetu Komunističke Partije Hrvatske, 1946, 8°, 215. str. Sadrži govore i članke Josipa Broza-Tita, Edvarda Kardelja, Milovana Đilasa, Srećena Živojića, Moše Pijade, Dmitra Hadži-Vasiljeva, Josipa Visarionovića Staljina, Georgi Dimitrova, rezolucije i proglašenje KPH i KPJ, odlomke iz Programa Komunističke internationale, dodan listić ispravaka.

Materijali iz Narodno-Oslobodilačke Borbe. Za vojno-političko vaspitanje omladine u predvojničkoj obuci. [Beograd], *(Tisak VIZ, 1949)*, 8°, 201 str. sa sl. Uz općenite materijale iz narodnooslobodilačke borbe dat je prikaz osnivanja XIII brigade — hrvatske (7. XI 1942), kao i dolazak prvih partizanskih četa u Karlovac 1941. godine.

Materijali o omladinskom pokretu u toku rata. (Beograd), Centralno veće Narodne omladine Jugoslavije, 1948, 8°, 101 str. [Čir.] (Štampano kao rukopis). Kratki historijat učešća omladine u narodnooslobodilačkoj borbi; proglaši CK KPJ i SKOJ-a; članci IVE Lole Ribara i RATE Dugonjića o ulozi omladine u NOB-u i rezolucije s Drugog kongresa.

MATIJEVIĆ, Zora. *Ravensbrück. Ženski logor smrti.* Zagreb, Antifašistička fronta žena Hrvatske, 1946, 8°, 52 str. Knjižica daje sažet prikaz svih strahota koje su proživjele autor i njene drugarice Istranke u hitlerovskom logoru Ravensbrück, od studenoga 1944. do svibnja 1945.

MEZULIĆ, Hrvoje. *Fašizam krstitelj i palikuća,* Zagreb, Nakladni zavod Hrvatske, 1946, 8°, 111 str. + tabla. Metode talijanskog fašizma pri talijanizaciji naših okupiranih krajeva za vrijeme II svjetskog rata i otpor naroda tim imperijalističkim težnjama.

MIČUNOVIC, Vule. *Naša mlada armija.* Beograd, Centralni odbor USAOJ, 1945, 16°, 29 str. [Čir.] Omladina Jugoslavije u narodnooslobodilačkoj borbi.

MILIŠA, Đorđe. *U mučilištu-paklu Jasenovac.* Zagreb, (Nakl. piščeva, Tisk Hrvatskog tiskarskog zavoda), 1945, 8°, 325 str. + tabla s portretom. Autor knjige — novinar daje prikaz strahota koje je i sam doživio u Jasenovačkom logoru.

Nacionalna povijest i Narodno-oslobodilačka borba. — Split, Tisk štamparije »Slobodna Dalmacija«, 2, 1946. [Omotni nasl.] v 8°, 40 str. Kraći prikaz nacionalne povijesti jugoslavenskih naroda od 375. god. do kraja Drugoga svjetskog rata 1945. god.

Narodnooslobodilačka borba u zarobljeničkim logorima 1941—1945. Beograd, Antifašistički odbor bivših zarobljenika, 1945, 8°, 98 str. + faks. [Čir.] Zapis o držanju i borbi jugoslavenskih oficira i vojnika u zarobljeničkim logorima, u posebnim poglavljima dat je kratak historijat stanja i prilika u pojedinim logorima. Sa spiskom članova antifašističkih odbora pojedinih logora.

Narodnooslobodilačka borba. Novi Sad, (Tisk »Budućnost«), 1949, m 8°, 96 str. [Čir.] Kratak pregled narodnooslobodilačke borbe u Jugoslaviji 1941—1945.

N[arodno] O[slobodilački] P[okret], Povijest Narodnooslobodilačkog pokreta. (Štampano kao skripta.) Izd. Jakov Laktić. Bjelovar, Gradska štamparija, 1948, 8°, 47 str. Kratak pregled narodnooslobodilačke borbe s osvrtom i na period od 1914. do 1941. godine.

Narodna vlast Hrvatske formirana u gradu Splitu dana 14. travnja 1945. Zagreb, Državno nakladno poduzeće Hrvatske, 1945, 8°, 107 str. + table. Materijali s izvanredne sjednice Predsjedništva ZAVNOH-a od 14. travnja 1945. god. s biografijama ministara prve vlade NR Hrvatske.

Naša štampa u borbi za slobodu i izgradnju socijalizma. Zagreb, Ured za informacije pri Predsjedništvu Vlade NRH, 1948, 4°, 142 str., sa sl. + table + geogr. karte. Osim neznatnog dijela predratne i poslijeratne štampe s teritorija današnje SRH, almanah donosi bogat materijal i podatke o našim listovima, štamparijama i tehnikama za vrijeme NOB-a, te popis brošura, ča-

sopisa i listova NOB-a u Hrvatskoj kao i bibliografiju knjiga i brošura izišlih u toku NOB-a u Hrvatskoj.

NAZOR, Vladimir. *Govori i članci*. 2. prošir. izd. Zagreb, Nakladni zavod Hrvatske, 1946, 8°, 173 str. + table. Partizanska književnost. Govori i članci Vladimira Nazora, od njegovog odlaska u partizane prosinca 1942. do 11. svibnja 1946. upućeni omladini, držani na raznim skupovima, na sjednicama ZAVNOH-a, u oslobođenim gradovima. Odnose se na njegovo učešće u narodnooslobodičkoj borbi i govore o narodnooslobodičkoj borbi naroda Hrvatske i obnovi zemlje.

NAZOR, Vladimir. *S partizanima 1943—1944*. Beograd, Državni izdavački zavod Jugoslavije, 1945, 8°, 209 str. + table. Svedočanstva iz oslobođeničkog rata knj. 1. Literarni dnevnik iz oslobođeničkog rata za period 1943—1944. Ovo izdanje ima dodatak pod naslovom »Pahulje i varnice«, koji kao nastavak dnevnika obuhvaća vrijeme od 1944. do 1945. godine.

NIKOLIĆ, Nikola. *Jasenovački logor*. Zagreb, Nakladni zavod Hrvatske, 1948, 8°, 456 str. sa sl. Dokumentirani historijat Jasenovačkog logora, s posebnim osvrtom na sredstva i načine ubijanja ljudi, o psihoneurozama logoraša; pisano na osnovu ličnih doživljaja autora i iskaza drugih zatočenika. S kronologijom nekih pojedinačnih umorstava.

NOŽINIĆ, Milan. *Demonja*. Zagreb, Novo pokolenje, 1950, 8°, 338 str. s portretom. Legenda o istaknutom partizanskom komandantu Banije i Slavonije Nikoli Demonji, prožeta opisom borbi partizanskih odreda, brigada, divizija i oslobođenja pojedinih dijelova Banije i Slavonije.

NOŽINIĆ, Milan. *Nikola Demonja*. Zagreb, *(Srpsko kulturno-prosvjetno društvo, »Prosvjeta« za Hrvatsku 1945.)*, m 8°, 39 str. [Čir.] (Naši junaci 1.) Prikaz ustaničkih dana u Baniji, podviga i smjelosti partizanskog vode Nikole Demonje.

O *Narodnoj vladi Hrvatske*. Članci iz »Naprijed«-a. Izd. prop.-odjel O. O. JNOF-e za Hrvatsko primorje [S. 1, oko 1945.] 8°, 27 str. Ukaz o imenovanju narodne vlade Hrvatske, Odluka o narodnoj vladi Hrvatske, Govor predsjednika ZAVNOH-a druga Vladimira Nazora, Referat tajnika JNOF Hrvatske druga Vladimira Bakarića, Diskusija u povodu referata tajnika JNOF Hrvatske dra Vladimira Bakarića.

Od partizanskih odreda do armije. *(Zagreb)*, Propagandno odjeljenje II armije, 1945, 8°, 121 str. + table. Uz kratki pregled razvoja Narodnooslobodičke vojske Jugoslavije, prikazan je tok borbi u periodu 1941—1945, sa svih sedam ofenziva na teritoriju Jugoslavije. Zbirka članaka.

Omladinska borba (1941—1944). Organ Saveza komunističke omladine Jugoslavije. *(Beograd)*, Komisija za istorijat omladinskog pokreta CK Narodne omladine Jugoslavije (1949), 8°, 191 str. sa sl. [Čir.] U zborniku je objavljen potpuni tekst »Omladinske borbe« koja je izlazila u toku rata od 1941—1944. god.

Optužba! [Slike o zločinstvima okupacionih vlasti nad našim narodom. Zagreb, Tisak »Vjesnik«, 1945.] 4°, [8] str. + table.

OREŠKOVIĆ, Stjepan. *Samobor za slobodu*. Predavanje održano u Nacionalnom sveučilištu u Samoboru 11. X 1945. Samobor, »Samoborska ti-

skara», S. Šeka, 1945. [Omotni nasl.] 8°, 16 str.

Oslobodilačka borba naroda Jugoslavije protiv fašističkog zavojevača. [Fotografije]. (Učesniku Slovenskog kongresa u Beogradu, 1946), [Beograd], Merkantilna tiskara broj 1. [Zagreb], 1946, 4°, 86 str. + tabla. [Lat. i cir.]

[Osmi] 8 mart. Zbornik. [Uvod:] *Branko Škrinjar*. Zagreb, Glavni odbor AFŽ Hrvatske 1948, 8°, 383 str. sa sl. Uz općeniti prikaz učešća žena Jugoslavije u NOR-u i socijalističkoj revoluciji Ana Konjović u svom radu »U fašističkim tamnicama«, str. 283—291, govori o ženama u logorima Like, Gorskog kotara i Italije, a Vanja Žanko u radu »U vijavici«, str. 310—312, prikazuje lik majke-partizanke ispod Dinare.

Pet godina narodne države 1943—1948. Beograd, Kultura, 1948, 4°, 130 str. + table. [Cir. i lat.] Izbor dokumenata — odluke Prvog i Drugog zasjedanja AVNOJ-a (26. i 27. XI 1942; 29. i 30. XI 1943), republičkih antifašističkih vijeća i izvodi iz prvih osnovnih zakona donesenih poslije rata. S fotografijama sa zasjedanja.

[Peti] *V. kongres Komunističke partije Jugoslavije 21—28. jula 1948*. Stenografske bilješke. Zagreb, Kultura, 1949, 8°, 858 str. [Cir. i lat.] Rad KPJ od njenog osnivanja 1919. do 1948; izvještaji o političkom, organizacionom i agitaciono-propagandnom radu; referati o borbi za novu Jugoslaviju, narodnu vlast i socijalizam, o izgradnji socijalističke ekonomike, i o projektu programa i statuta KPJ. U materijalima su date analize i ocjene NOB-a i uloge KPJ kao organizatora i rukovodioca narodne revolucije.

PIJADE, Moša. *Izabrani govor i članci 1941—1947*. (Beograd) Kultura, 1948, 8°, 527 str. + tabla s portr. [Cir.] Izbor govora i članaka iz perioda narodnooslobodilačkog rata i iz poslijeratnog vremena. Govori i članci raspoređeni su prema predmetu koji obrađuju. Tako je knjiga podijeljena na četiri dijela: 1. Izgradnja narodne vlasti i novog ustavnog poretka; 2. Nova Jugoslavija; 3. Iz spoljne politike, i 4. Govori i izjave na Pariskoj konferenciji mira.

Pomoćna skripta iz predmeta: Opća povijest NOB. Za spremanje službenika za stručne ispite... Štampano kao rukopis. (Split, »Slobodna Dalmacija«). 1950, 8°, 70 str. Uz opću povijest dat je i kratak pregled narodnooslobodilačke borbe 1941—1945. u Jugoslaviji i pregleđ nekih vanjskih događaja.

Primorka u četverogodišnjoj borbi i radu. [S. 1.] Okružni odbor AFŽ-a za Hrvatsko Primorje, 1945 [Omotni naslov] 4°, 22 str. sa sl. + tabl. Razvoj organizacije AFŽ-a u Hrvatskom primorju s podacima o radu prije i poslije I. zemaljske konferencije AFŽ-a Jugoslavije (okružna konferencija AFŽ-a za Hrvatsko primorje, podaci o odborima AFŽ-a na području Hrvatskog primorja itd.); aktivno sudjelovanje žena u NOR-u i socijalističkoj revoluciji, materijalna pomoć Narodnooslobodilačkoj vojsci. Na kraju brošure dan je spisak poginulih žena po kotarima i nekim gradovima.

Prva proleterska od Beograda do Zagreba. (Zagreb), Propagandni odjek Prve proleterske brigade [1945. Omotni nasl.] 4°, 65 str. sa sl. Borbe vodene po oslobođenju Beograda do ulaska brigade u Zagreb, svibnja 1945.

[Prvi] I kongres antifašističke omladine Jugoslavije. Bihać, 27—29. XII 1942. Beograd, Centralni odbor Ujedinjenog saveza antifašističke omladine Jugoslavije, 1946, 8°, 68 str. sa sl. Opis toka Prvog kongresa Antifašističke omladine Jugoslavije s izvještajima, referatima i izvodima iz diskusije.

Prvi kongres antifašistkinja Jugoslavije. Split, »Slobodna Dalmacija«, 1945, 8°, 40 str. ([Na omotu:] Biblioteka »Slobodna Dalmacija« 8.) U svojim referatima Kata Pejnović, Mira Mitrović-Đilas, Marija Lujak i Fumica Zenzerović daju kratak osvrt na sudjelovanje i ulogu Žena Dalmacije, Like i Istre u NOR-u i socijalističkoj revoluciji u Jugoslaviji.

Prvo zasjedanje Zemaljskog antifašističkog vijeća Narodnog oslobođenja Hrvatske. (13—14 lipnja 1943) Stenografski zapisnici. — Zagreb, Sabor Narodne Republike Hrvatske, 1950, v 8°, 88 str. [Skupne nasl. str.:] Stenografski zapisnici Sabora Narodne Republike Hrvatske ZAVNOH. Serija I, knj. 1 ... Prema napomeni na str. 85. ovi stenografski zapisnici nisu potpuni, nedostaju govorovi nekih govornika, a kod pojedinih govorova neki dijelovi.

Put nove Jugoslavije. Zbirka članaka o narodno-oslobodilačkom pokretu. (Beograd), Glavni odbor USAOS-a (1945) v 8°, 286 str. [Čir.] Članci o razvitku NOB-a, o bratstvu i jedinstvu, narodnoj vlasti, sindikatima, Narodnoj fronti, AFŽ i USAO pretežno iz pera rukovodilaca NOB-a, a u članku Arse Jovanovića: »Šesta neprijateljska ofenziva«, str. 60—68, dan je kratak prikaz našeg i neprijateljskog plana te ofenzive i njen tok.

Ratni napor Jugoslavije 1941—1945. [Beograd] Vojno-istorijski institut

Federativne Narodne Republike Jugoslavije [1946] 4°, 41 str. sa skicama + geogr. karte. Uz kratak uvod o NOB-u (9 str.), knjiga donosi pregled o koncentraciji i rasporedu neprijateljskih snaga u aprilskom ratu 1941, raspored okupacionih snaga, zatim pregled neprijateljskih jedinica koje su sudjelovale u sedam ofenziva. S raznim grafičkim i tabelarnim pregledima neprijateljskih i naših gubitaka, uništениh objekata i dr.

RIFER, Milko. Grad mrtvih. Jasenovac 1943. (Crteži: Frano Simunović.) Zagreb, Nakladni zavod Hrvatske, 1946, 8°, 191 str. Autor je iznio niz doživljaja i impresija koje obuhvačaju relativno »mirno« vrijeme jasenovačkog logorovanja od listopada 1942. do listopada 1943. godine. Napisano isključivo na osnovu autorovih sjećanja.

RISTIĆ, Marko. Smrt fašizmu — Sloboda narodu. Beograd, Prosveta, 1946, 8°, 45 str. [Čir.] Članci iz »Politike« i »Borbe« (1944—1945) o borbi za slobodu, o borcima i izdajnicima te borbe, o Titu, književnicima-borcima i Prvom maju.

ROMAC, Paško. Borbe. Beleške i sećanja iz narodnooslobodilačkog rata. (Novi Sad), Matica Srpska, 1950, 8°, 337 str. + table, [Čir.] Opis borbi koje je prošao autor kao borac I proleterske, I dalmatinske i Vojvođanske brigade XIV divizije.

Sabor u Topuskom. Treće zasjedanje Zemaljskog antifašističkog vijeća narodnog oslobođenja Hrvatske, 8—9. svibnja 1944. Drugo izdanje. Zagreb, Državno nakladno poduzeće Hrvatske 1945, 8°, 97 str. + tabl. Opis toka Trećeg zasjedanja ZAVNOH-a, s izvještajima, referatima, izvodima iz diskusija, odlukama i fotografijama sa zasjedanja.

Saopćenje o talijanskim zločinima protiv Jugoslavije i njenih naroda. Beograd, Državna komisija za utvrđivanje zločina okupatora i njegovih pomagača, 1946, 8°, 188 str. sa sl. + faks. Ovo saopćenje (br. 94) daje bogato dokumentirani prikaz raznih oblika zločinačke talijanske politike: teror, ubijanje ratnika i ratnih zarobljenika, pokolji, zatvori, koncentracijski logori, pustošenje i pljačke, pomaganje domaćih zločinačkih bandi itd.

Saopćenje o zločinima Austrije i Austrijanaca protiv Jugoslavije i njenih naroda. Beograd, Državna komisija za utvrđivanje zločina okupatora i njegovih pomagača, 1947, 4°, 151 str. sa sl. + faks. Pregled zločina divizije sastavljene od Austrijanaca ili pod komandom austrijskih oficira nad jugoslavenskim stanovništvom 1941—1945. Saopćenje br. 98.

Saopštenja o zločinima okupatora i njihovih pomagača. Br. 1—53, 66—93. Beograd, Državna komisija za utvrđivanje zločina okupatora i njihovih pomagača, 1944—1949. 8°, [Čir.] Saopćenje br. 1—6, 1944, 120 str. sa sl. i Saopćenje br. 7—33, 1945, 121—400 str. sa sl. + faks.; Saopćenje br. 34—53, 66—93, 1944. 401—632 + 633—859 str. sa sl. + faks. Dokumentirani materijal o zločinima okupatora i njihovih pomagača: strijeljanja, raseljavanje stanovništva, logori, kaznene ekspedicije, pljačke, ratne štete i dr.

Sedam neprijateljskih ofenziva. Kragujevac, Svetlost, 1946. m 8°, 106 str. [Čir.] Poslije kratkog uвода u pregled narodnooslobodilačke borbe dan je razvoj sedam neprijateljskih ofenziva na teritoriju Jugoslavije.

SREMAC, Nada. *Iz partizanskog dnevnika.* Zagreb, Glavni odbor AFŽ Hrvatske, 1945, m 8°, 111 str.

+ table. Prikaz putovanja delegata iz Hrvatske i Slovenije na Drugo zasjedanje AVNOJ-a 29. i 30. XI 1943, tok zasjedanja i povratak delegata s fotografijama sa putovanja i zasjedanja.

Sudjenje Lisaku, Stepincu, Šaliću i drugini, ustaško-križarskim zločincima i njihovim pomagačima. Zagreb, 1946, 8°, 494 str. + faks. + table. Izvod iz stenografskih bilježaka s procesa hrvatskim ratnim zločincima održanog u Zagrebu pred vijećem Vrhovnog suda NRH u periodu rujan—listopad 1946. Tok procesa dat je u najbitnijim dijelovima i kronološki je razrađen.

ŠIBL, Ivan. *Zagrebačka oblast u Narodnooslobodilačkoj borbi.* Zagreb, Kultura, 1950, 8°, 77 str. sa sl. + faks. Prikaz operacija NOB-a u sjeverozapadnoj Hrvatskoj od početka narodnog ustanka i detaljan opis puta XII slavonske divizije u Hrvatsko zagorje od 27. VI do 1. VIII 1943, opis borbi X zagrebačkog korpusa od veljače 1944. do oslobođenja.

Šesta proleterska. Povodom godišnjice 1944, Propagandni otsek VI proleterske divizije »N. T.«. [S. 1.] {[Dat.:] 19. III 1944} 4°, 35 str. sa sl. [Čir.] Marševi, napori, borbe i pobjede VI proleterske divizije »Nikola Tesla« od njenog formiranja u studenom 1942. do oslobođenja zemlje.

TERZIĆ, Velimir. *Četvrta neprijateljska ofanziva.* (Beograd, Kolarčev narodni univerzitet), 1947, 8°, 67 str. sa sl. [Čir.] (Knjižnica za narodno prosvjećivanje 46.) Pregled našeg i neprijateljskog plana operacija u Četvrtoj ofenzivi, siječnja—travnja 1943, i tok tih operacija po etapama.

TERZIĆ, Velimir. *Četvrta i peta neprijateljska ofanziva.* Beograd, Ko-

larčev narodni univerzitet, 1948. 8°, 99 str., sa sl. (Knjižnica za narodno prosvjećivanje 61.) Pregled našeg i neprijateljskog plana operacija u četvrtoj (siječanj—travanj 1943) i petoj (svibanj—lipanj 1943) ofenzivi i tok tih operacija po etapama, sa zaključcima.

Treće zasjedanje Zemaljskog antifašističkog vijeća Narodnog oslobođenja Hrvatske (8—9 svibnja 1944). Stenografski zapisnici. — Zagreb, *«Sabor Narodne Republike Hrvatske»*, 1950, v. 8°, 110 str. [Skupna nasl. str.] Stenografski zapisnici Sabora Narodne Republike Hrvatske ZAVNOH. Serija I, knj. 3. Prema napomeni na str. 107. u ovim stenografskim zapisnicima nedostaju govorovi dra Ivana Ribara i Antuna Cerovca; dijelovi njihovih govorova uzeti su iz brošure »Narodni sabor Hrvatske«.

Tri godine borbe Trinaeste proleterske. Ilustr. Vanja Radaš i Zlatko Prica. Zagreb, Klub XIII Proleteriske brigade »Rade Končar«, 1945. 8°, VI + 319 str. + table + geogr. karte. Spomenica o trogodišnjim borbama Trinaeste proleterske brigade »Rade Končar« koje su vođene po Hrvatskoj, Slavoniji, Bosni i Srbiji od njenog formiranja 7. prosinca 1942. do svibnja 1945. Radena je na osnovi sjećanja boraca i rukovodilaca i operativnih izvještaja.

TURČINOVIC, Andelka. *Istravke u borbi*. Rijeka, Oblasni odbor A. F. Ž. Istre, 1945, 8°, 32 str. Kratak osvrt na ulogu i doprinos žena Istre u NOB-u.

Udarnik. Povodom 3-godišnjice osnivanja Brigade izdala Druga brigada VI. prol. div. N. T. *«Ova knjiga posvećuje se palim borcima i rukovodiocima ove brigade. Ilustr. izradio Bruno Maskareli. Prir. klub druge brigade. Zagreb, Tisak II Ju-*

goslavenske armije, 1945.» [Omotni nasl.] 4°, 100 str. sa sl. + table. Borbeni put Druge brigade VI proleterske divizije »Nikola Tesla«, od njenog formiranja krajem 1942. godine.

VINAVER, Stanislav. *Godine poniženja i borbe*. Život u nemačkim »oflazima«. Beograd. Međunarodna knjižarnica Milinković i Mihailović, 1945. 8°, 76 str. [Čir.] Sjećanja autora na život jugoslavenskih oficira u njemačkim zarobljeničkim logorima. S posebnim osvrtom na politička strujanja i sukobe između pristalica i protivnika NOP.

Zapis o borbama iz Narodnooslobodilačkog rata. *«Umetnički prilozi: Dimitrija Andrejevića-Kuna, Božidara Jakca [i dr.]»*. Beograd, *«Glavni odbor Saveza boraca Narodnooslobodilačkog rata»*, 1950. 8°, 273 str., sa sl. + table. [Čir.] Izbor odломaka iz dnevnika i memoara većeg broja boraca i rukovodilaca o nekim značajnijim akcijama i bitkama u narodnooslobodilačkoj borbi (1941—1945).

Zbornik članaka, Zagreb, *«Tisak II Jugoslavenske armije»*, 1945, v. 8°, 153 str. O političkim zbivanjima u Jugoslaviji i svijetu od 1918—1945.

ZIHERL, Boris. *O nekim problemima borbe za novu Jugoslaviju*. Povodom knjige druga E. Kardelja »Put nove Jugoslavije«. Beograd-Zagreb, Kultura, 1947, m. 8°, 90 str. Proširen i dopunjeno članak iz časopisa »Novi svijet«, bibliografija predmeta uz tekst.

Zločini u logoru Jasenovac. Zagreb, Zemaljska komisija Hrvatske za utvrđivanje zločina okupatora i njihovih pomagača, 1946, 8°, 81 str. sa sl. + faks. Dokumentirani historijat logora u Jasenovcu, sa shemom i evidencijom žrtava, dan kronološki.

- Žena vojnik.* Ur. Konjović Ana, *(Zagreb)*, Glavni odbor AFŽ Hrvatske, 1945, 16°, 62 str. sa sl. Crteže raznih autora o likovima žena u narodnooslobodilačkoj borbi.
- Žene Hrvatske u borbi i izgradnji socijalizma.* Zagreb, *(Glavni odbor AFŽ Hrvatske)*, 1949. [Omotni nasl.], 4°, [S. p.] sa sl. Pretežno slike.
- Žene Korduna u borbi i radu.* *(Predgovor napisao) M. M. Zagreb*, Glavni odbor AFŽ Hrvatske, 1945. 16°, 31 str. s dijagr. Sjećanje na u-

logu žena u narodnooslobodilačkoj borbi i narodnoj revoluciji naroda Jugoslavije.

Žene Like bore se, rade, govore. *(Zagreb)*, Glavni odbor Antifašističke fronte žena Hrvatske, 1945. 16°, 31 str. Sjećanja na razvoj Antifašističke fronte žena i na ulogu žena u narodnooslobodilačkoj borbi.

Žene Jugoslavije u borbi 1941—1945. Beograd, Centralni odbor AFŽ-a Jugoslavije, 1945, 4°, s. p. U slikama prikazan udio žena Jugoslavije u NOB-u.

Marija Sentic